

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

Matrimoniu[m] XIII. de debito co[n]iugali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

*MATRIMONIUM XIII.**De debito coniugali.*

A QVOD debitum coniugale vir & vxor sunt æquales. cap. 12. n. 87. lit. E. Nouo nam. 89. & cap. 16. num. 27.

Debitum coniugale potest peti ab eo qui emisit votum religionis. cap. 12. n. 47.

B Coniux qui emisit votum castitatis, & matrimonium consummauit, tenetur reddere debitum. cap. 12. num. 39. Etiam petenti virtualiter. cap. 16. num. 30. Sufficit enim vt illud petat interpretatiue cum certis exemplis. num. 25. Non tamen potest ipse petere. cap. 12. num. 39. cap. 16. num. 30. cap. 22. num. 73.

Et cum isto potest dispensare Episcopus, vt petat. cap. 16. num. 30. De hac prohibitione petendi, & de voto non nubendi. vide Matrim. X. §. III.

C Peccat mort. qui post votum castitatis emissum cum consensu alterius, petit debitum: & etiam qui debitum soluit ei qui de ipsius consensu votum emisit, non tamen peccat petendo ab eo qui vouit. c. 12. nu. 59. & c. 16. n. 31. Nec ipse vouens peccat reddendo. c. 16. n. 31. Quod si ambo communi consensu vouerunt continentiam, ambo peccant.

peccant mort. reddendo & petendo. Secus si solum præcessit pactum à se mutuò debitum non petendi. num. 31.

Possunt coniuges mutuò pacisci non petere à se inuicem debitum, ne habeant plures filios quàm possint alere: secus, si instaret periculum fornicationis, n. 33. Possuntque recedere ab isto pacto. c. 12. num. 59.

Votum de non soluendo, vel petendo debitum, sine cōsensu alterius, illicitum est. n. 60.

Qui data opera soluit debitum taliter, ut vxor non concipiat, peccat contra naturam. Et qui habet copulã extra vas, vel eo modo, quo vxor non possit recipere semen, peccat mort. & ipsa vxor si consentit in hæc, peccat etiam mort. Si verò intra vas ita ut coniux possit recipere semen, licet sit inuerso modo, tantum est peccatum veniale graue. cap. 16. num. 42.

Maritus non peccat sumendo aromata, vel cibos calidos, ut soluat debitum: quòd si sumat ut magis delectetur, erit solum veniale. n. 15.

Coniux tenetur debitum reddere petenti, etiam tempore Quadragesime, vel diei festi, nisi precibus contrarium suadeat, quæ non debent esse importuna, nec excusat voluntas non habendi filios multos. Excusat tamen si petatur in loco publico vel sacro: vel etiam quando esset periculum mortis, grauis infirmitatis,

mitatis, vel aborsus: & istæ causæ etiam excusant à reddendo debitum coniugi leproso. c. 16. num. 25.

⊗ Reddere debitum in die quo communicarunt, non est peccatum saltem plusquam veniale. c. 21. num. 51.

Peccat mort. coniux reddens debitum in loco sacro, vel sacro, seu benedicto tatum, siue ad modicum tempus existant in Ecclesia, siue diu habitent in ea. & secundum Sotum potest haberi in Campanili vel alio loco contiguo. c. 6. n. 11. c. 16. n. 32.

H Qui petit tempore menstrui, non peccat mort. licet ex tali concubitu credat monstrum concipiendum esse; imò nec venialiter, si eo fine petit, vel reddit, ne consorti sit odio, vel fornicationem eius aut propriam euitet. ca. 16. num. 32.

De absentia mariti quando est licita. vide Maritus.

I Qui fuit patrinus filij sui malitiosè, in baptismo vel confirmatione, vt debitum fraudaret, non potest petere, tenetur tamen reddere. Idem quando ambo fiunt malitiosè filij sui patrini, non possunt mutuò petere, sed tenentur reddere. Quòd si fiat patrinus ob necessitatem, vel ex errore facti, vel iuris, potest petere, & in huiusmodi impedimentis Episcopus potest dispensare. num. 34.

Non

MATRIMONIUM XIII. 561

Non potest coniux post copulam habitam L
cum cognata vel cognato coniugis debitum
petere, sed tenetur reddere. num. 35.

Peccat mort. qui petit debitum, cum ta-
men contraxerit clandestine sine testibus. n.
38. Sed hoc intelligitur quando fuerit scan-
dalum, ut si putetur eam non esse eius con-
iugem: secus, cessante scandalo. nu. 39.

Aduerte tamen hoc matrimonium nullū
esse, post Tridentinum. Vnde quod dictum
est, non procedit nisi in terris, ubi Trid. non
est receptum: vel nisi quando matrimonium
fuisse coram parochi & testibus contractū,
clandestine tamen, id est, sine denunciationi-
bus & aliis, si per mortem parochi & testium
vel alia de causa probatio prioris matrimo-
nij deesset. Nou. num. 39.

Petere & reddere debitum ante benedi-
ctionem nuptialem, non est peccatum mort.
nec prima vice: imò nec veniale. c. 16. num.
38. c. 22. n. 71. 83.

Qui professus est in religione sine consen-
su alterius coniugis, non potest exigere, po-
test tamen petere propter fragilitatem alte-
rius coniugis. c. 12. num. 60.

Peccat mort. qui post susceptum ordinem
sacerum, in scia vel inuita vxore petit debitū:
idem si reddat suscepto ordine sacro, ex con-
sensu legitimo vxoris. Non tamen est legiti-
mus

N n

mus consensus, nisi ipsa religionem ingrediatur, vel nisi sit senex, & castitatem vouerit. cap. 22. num. 52.

Peccat mort. qui dubitans de morte prioris coniugis, petit debitum. Poterit tamen reddere. cap. 16. num. 40. 41. c. 22. n. 54.

Idem de illa, quæ cum antea contraxisset cum vno dicente postea se fictè contraxisse, ipsa contrahit secundo cum alio, antequam haberet probabilem causam credèdi se fuisse deceptam. cap. 22. num. 77.

Non tenetur coniux ante consummatum matrimonium reddere debitum petenti, si vult ingredi religionem; ad quod assignandum est aliquod tempus. c. 16. nu. 26.

Tenetur reddere stulto vel furioso petenti; si reddi possit absque notabili damno reddentis. ibidem.

Peccat mort. maritus petens vel reddens debitum vxori, quam scit adulterari, nisi quando adulterium est occultum, vel illa est iam emendata, vel petit ne & ipse adulteretur, nec aliis prabeat occasionem credèdi se esse lenonem suæ vxoris. c. 16. n. 28.

Vxor autem communiter non peccat petens vel reddens marito, in adulterio etiam publicè perseueranti, quia non est officium eius corrigere maritum. ibidem.

Coniux adulter non potest exigere debitum ab

MATRIM. XIV. & XV. 563

ab innocente, potest tamen petere. cap. 22. num. 23. Et innocens non tenetur reddere adultero petenti, potest tamen si velit, & quamvis innocens coeperit negare debitum adulteranti, tamen si ipse postea adulteretur, tenetur reddere. n. 22. 23.

MATRIMONIUM XIV. De Bigamia. Vxor non fit Bigama ex redditione debiti marito, quem scit adulterari: vir autem sic. cap. 16. n. 17. Cetera vide tit. Bigamia, & Irregularitas. I I.

MATRIMONIUM XV.

De benedictionibus.

VSUS matrimonij ante benedictionem non est mortalis, nec venialis, nec in prima vice. c. 16. n. 38. c. 22. n. 71. 83.

Peccat mort. qui temporibus ab Ecclesia prohibitis accipit benedictionem nuptiarum, aut traducit solemniter sponsam in domum: non tamen si solum contrahit sponsalia, vel matrimonium de presenti. Tempora autem à Trid. pro benedictionibus interdicta sunt ab Aduentu vsque ad Epiphaniam, & à feria. 4. Cinerum vsque ad Dominicam in Albis inclusiue. c. 22. num. 71.

Nn 2 Peccat